

Beszámoló

Zeffer Tamás

2024 Január 25

Anyagtudományok és Technológiák Doktori Iskola (V. félév)

Belső konzulens: Csikósné Pap Andrea

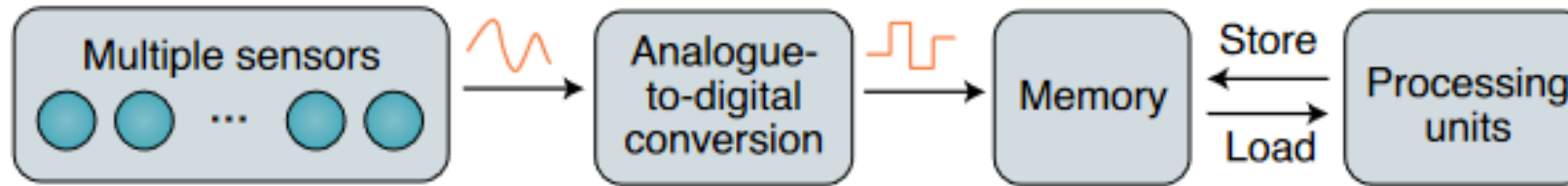
Külső konzulens: Volk János

HUN-REN EK MFA, Nanoérzékelők Laboratórium (2022. októbertől)

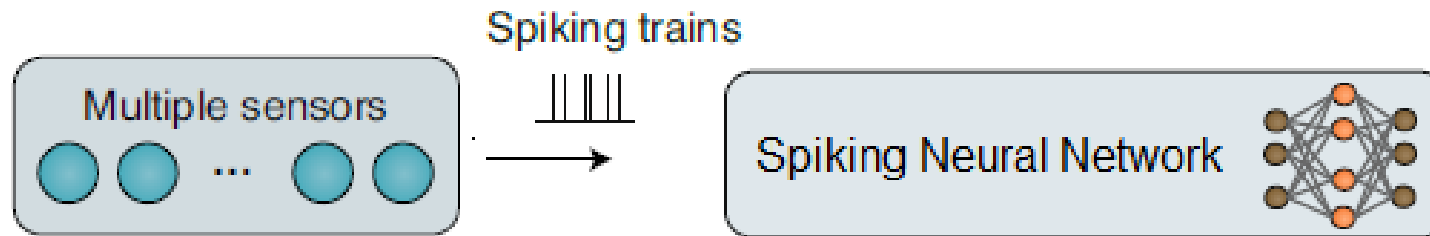
PhD téma: Vékonyréteg technológiával megvalósítható intelligens érzékelés

Von Neumann architektúra kontra Tüzelő Neurális Hálózat (SNN*)

Von Neumann vagy Harvard Architektúra

Tüzelő Neurális Hálózat (SNN)

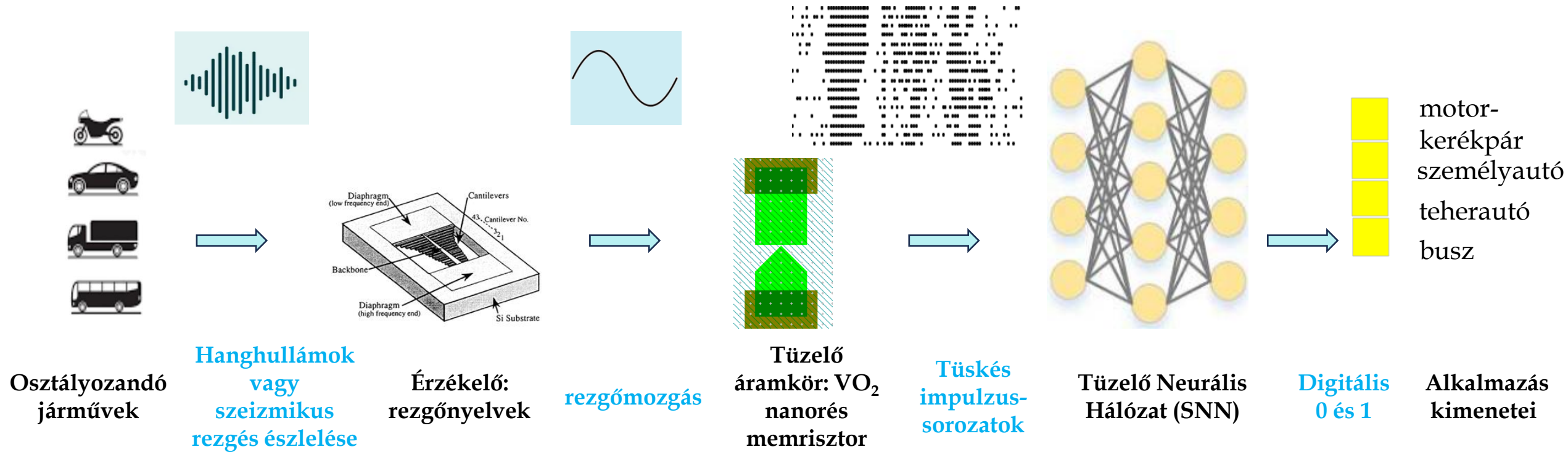

Tüzelő Neurális Hálózat előnyök:

- alacsony fogyasztás
- gyors, párhuzamos feldolgozás
- csak az időbeli változásokat dolgozza fel ↔ ANN

* SNN = Spiking Neural Network = Tüzelő Neurális Hálózat

Példa alkalmazás: Akusztikus Jármű Detektáló (AVD)

Előzetes kutatási eredmény és saját kutatási célok

Saját Célok:

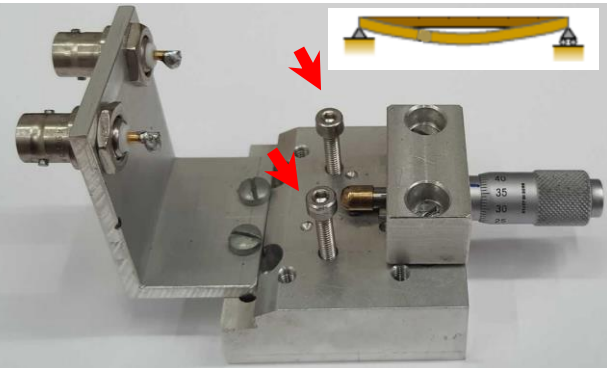
1. A nanorés VO_2 rétegével végzett érzékelés $\rightarrow$ nanorés egyben feldolgozó áramköri elem is. Az áramkör és érzékelő egy chipen integráltan valósul meg. ON CHIP ONLY
2. Többcsatornás kimenettel rendelkező érzékelő + SNN feldolgozás

Elektromechanikai tesztminták

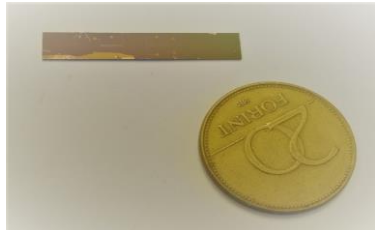
Első félév

makroszkopikus 3 pontos hajlítás:

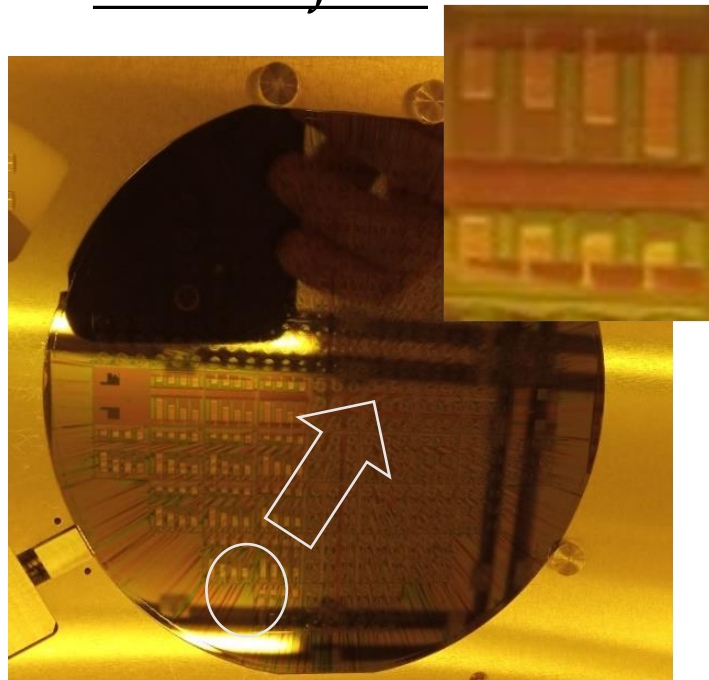
szeletcsík:

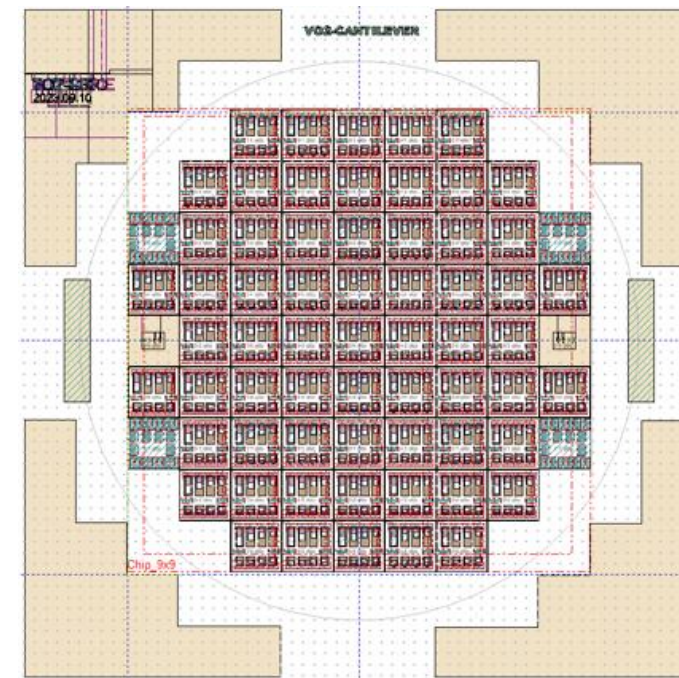
felfűrészelt szeletcsík:

Második félév

Harmadik félév

VO₂ Si
szeletcsíkon

- törékeny
- maximális relatív megnyúlása $\epsilon = 0.26 \%$
- Vset alig változik

kisebb térfogatú MEMS

VO₂ SOI (Si a szigetelőn)
szeleten
vékony
eszközzréteg

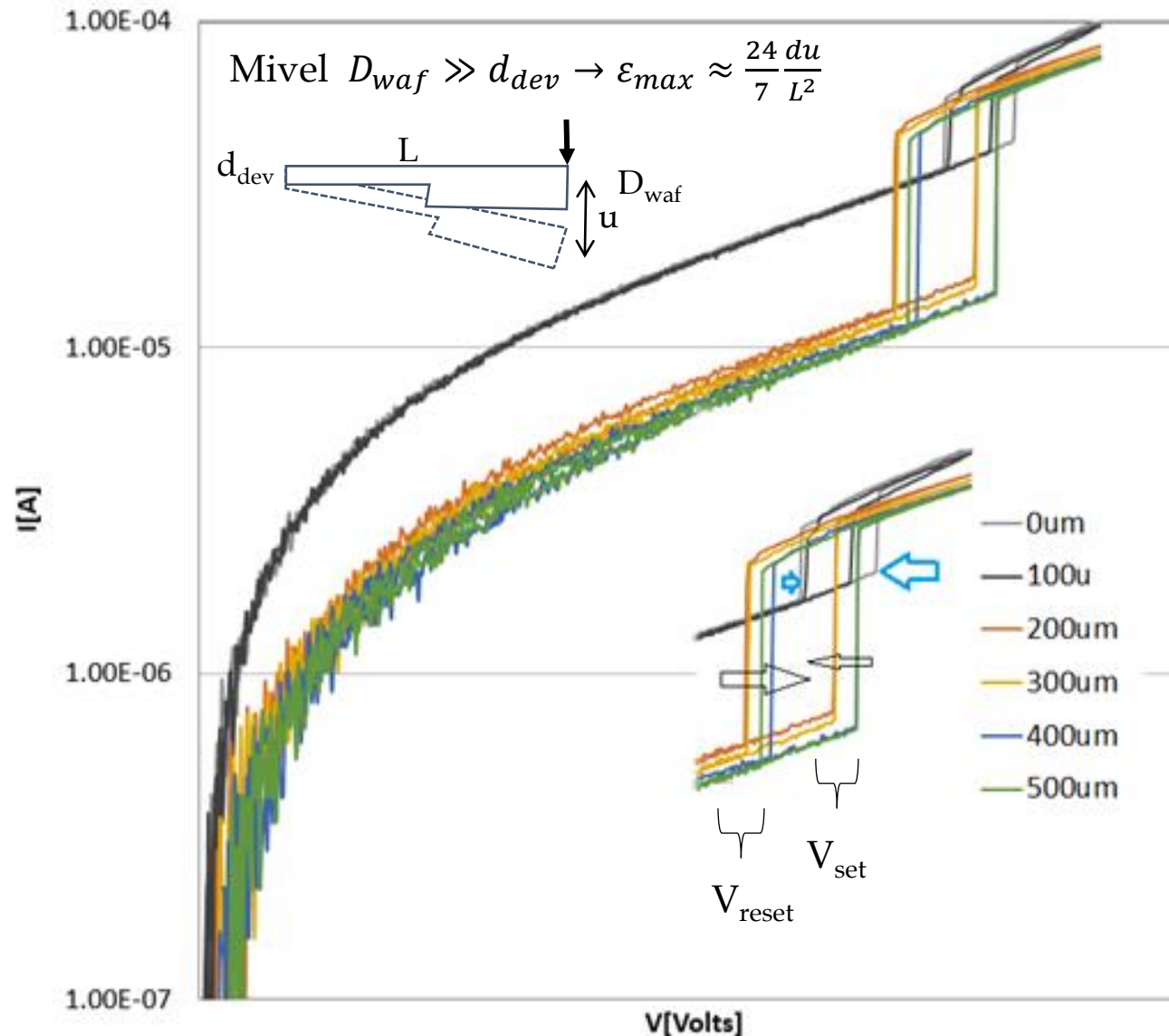
- hajlékony
- maximális relatív megnyúlása 1%
- Vset változás biztató

vastag eszközzréteg (40 μ m)

VO₂ SOI (Si a szigetelőn)
szeleten
vastag
eszközzréteg

- saját maszk tervem
- Szisztematikus teszt (→ 4k+ db. nanorés)

Elektromechanikai vékony eszközrétegű chipen

Elektromechanikai vizsgálat:

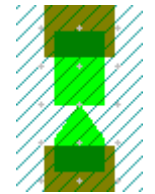
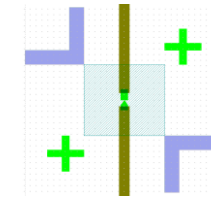
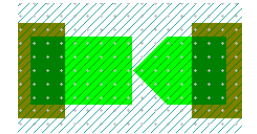
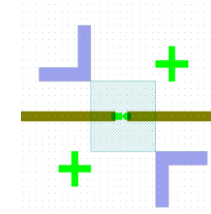
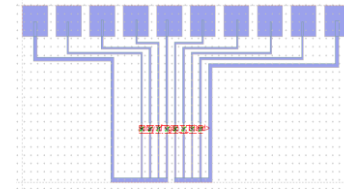
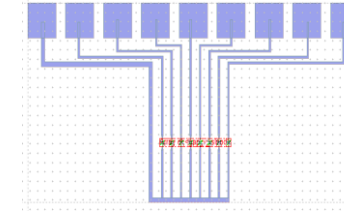
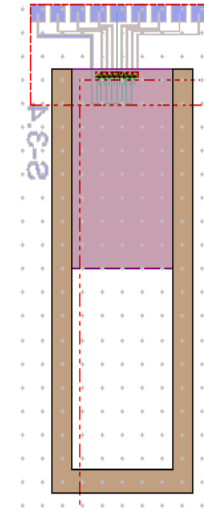
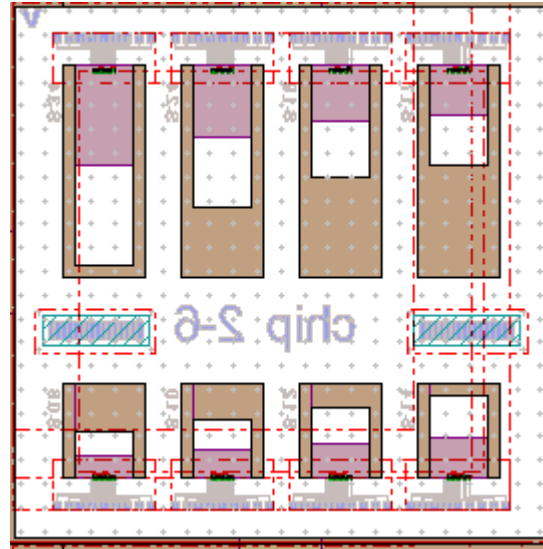
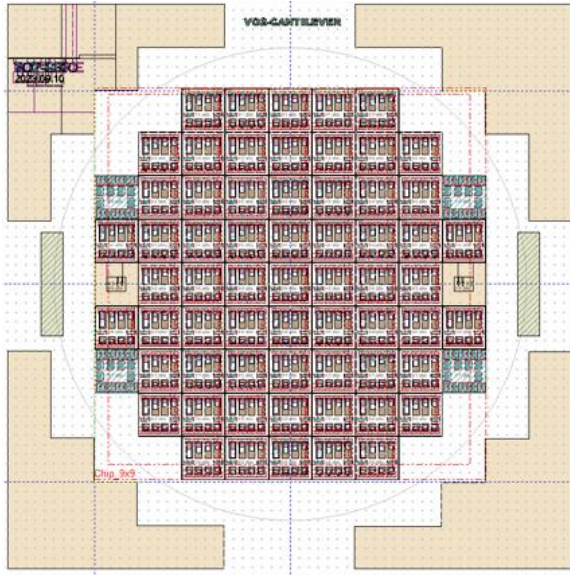
- Egy rezgőnyelves eszközt sikerült mérni
- 100 és 200 um között egy drasztikus teljesítmény csökkenés történt (P_{set} : 110uW $\rightarrow$ 45uW)
- 200 um-től kezdődően némi hasonlóságot mutat az irodalmi egykristályos mikroruddal*.
- V_{SET} ,ábrán jelölt feszültségváltozás = 240 mV
 $\rightarrow$ további szisztematikus mérésekre lesz szükség!

* B. Hu *et al.*, “[External-Strain Induced Insulating Phase Transition in VO₂ Nanobeam and Its Application as Flexible Strain Sensor](#),” *Adv Mater*, vol. 22, no. 45, pp. 5134–5139, Dec. 2010, doi: 10.1002/adma.201002868.

Vastag membránú (új) szelet

*

Az új szelet terv

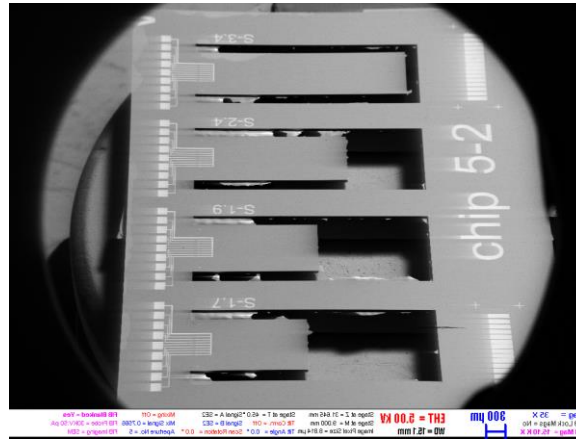
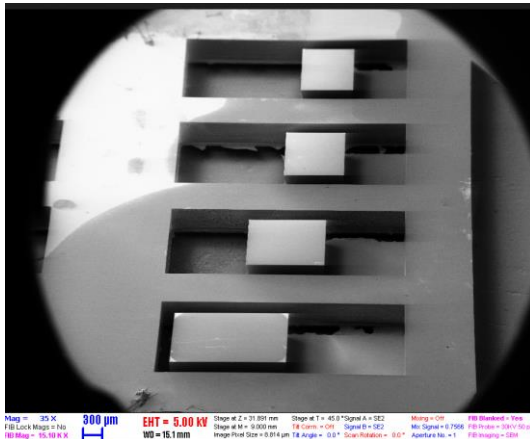
- 63 chip, 4k+ nano-rés
- 6 féle áramköri kialakítás

MEMs chip
8 rezgőnyelv

rezgőnyelv

2 féle
áramköri
elrendezés

Regőnyelvvel
párhuzamos és
merőleges kialakítás

Változta-
tások a
gyártásb-
an

- gyártás saját litográfiás maszkkal
- szeletszintű elektronsugaras litográfia (autófókusz és autóillesztés) → 4k+ db. nanorés eszköz

Összefoglalás

- A cél chipek elkészítéséhez maszk sorozat tervet készítettem
- Részt vettem a gyártásban, ami sikeresen befejeződött
- Áramköri szimulációval igazoltam, hogy tüzelő áramkör valósítható meg. A szimulációs eredmény feltételezi, hogy a hőmérséklet változása hasonló módon hat a VO_2 kapcsolási feszültségére, mint a rezgőnyelv mechanikai deformációja.

Kitekintés

Szoftveres
Fejlesztés

Betanítás google spech
adatkészlettel szükséges (40k
hangminta)

Az adatkészletre ÉS beszédre
tüzeléses-impulzusra folyam
átalakításra lesz szükség

SnnTorch keretrendszerben
történő modell elkészítés és
betanítás

Tervezett cikkek

1. Statikus mérésből egy **anyagtudományi** folyóirat cikk
2. Dinamikus mérésből egy **szenzoros** folyóirat cikk (például: Sensors and Actuators)
3. IEEE cikk a MEMS chip rendszerszintű alkalmazásáról

Vége

Köszönöm a figyelmet.